

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
PAVLO TYCHYNA UMAN STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY
Факультет мистецтв
FACULTY OF ARTS
Кафедра музикознавства та вокально-хорового мистецтва
DEPARTMENT OF MUSICOLOGY AND VOCAL AND CHORAL ARTS
Регіональний науково-творчий центр художньої освіти і майстерності
REGIONAL SCIENTIFIC AND CREATIVE CENTER OF ART EDUCATION AND
SKILLS
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН
України
IVAN ZYAZYUN INSTITUTE OF PEDAGOGICAL EDUCATION AND ADULT
EDUCATION OF NAPS OF UKRAINE
Інститут обдарованої дитини НАПН України
INSTITUTE OF A GIFTED CHILD OF NAPS OF UKRAINE
Інститут проблем виховання НАПН України
INSTITUTE OF PROBLEMS OF EDUCATION OF NAPS OF UKRAINE
Київський національний університет культури і мистецтв
KYIV NATIONAL UNIVERSITY OF CULTURE AND ARTS
Національна всеукраїнська музична спілка
NATIONAL ALL-UKRAINIAN MUSIC UNION
Університет Західної Богемії
UNIVERSITY OF WESTBOHEMIA

МОЛОДЬ, ОСВІТА, НАУКА ТА МИСТЕЦТВО YOUTH, EDUCATION, SCIENCE AND ART

Матеріали

X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Умань, 28-29 листопада 2024 р.)

Умань
Візаві
2024

УДК 37(06)

M78

Редакційна колегія:

Терешко І. Г. (головний редактор), кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Козій О. М. (відповідальний редактор), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Семенчук В. В., доцент, заслужений працівник культури України, завідувач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тарасюк Л. М., старший викладач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету мистецтв
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол №4 від 28 листопада 2024 р.)*

Молодь, освіта, наука та мистецтво = Youth, education, science and art :
M78 матеріали X Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Умань, 28-29 лист.
2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т
імені Павла Тичини, Ф-т мистец., Каф. музикознавства та вокально-
хорового мистец. [та ін.] ; [редкол.: І. Г. Терешко (голов. ред.),
О. М. Козій (відпов. ред.), В. В. Семенчук, Л. М. Тарасюк. – Умань :
Візаві, 2024. – 130 с.

У збірнику опубліковані наукові тези та статті, в яких розкрито актуальні питання мистецької освіти, окреслено вектор європейського та національного розвитку.

Розраховано на спільноту науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, учителів та студентів – усіх хто цікавиться проблемами сучасної мистецької освіти.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.¹⁰²

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст публікацій та може не поділяти думку автора.

УДК 37(06)

© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2024

ЗМІСТ

Балдинюк Д.І.

XX СТОЛІТТЯ ЯК ЕПОХА МУЗИЧНИХ СТИЛІВ..... 6

Бусленко Б.Ф.

ЕТНІЧНА ДЕКОРАТИВНА СКУЛЬПТУРА ЯК ЕЛЕМЕНТ
СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ: ВІД ТРАДИЦІЙ ДО
ІННОВАЦІЙ..... 9

Глубока Н.В.

ПІСНЯ-РЕКВІЄМ АНАТОЛІЯ ПАШКЕВИЧА «СТЕПОМ,
СТЕПОМ»: ІСТОРИЧНО-ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ..... 12

Гончар О.Г.

ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА НА ЗАНЯТТЯХ З
«МУЗИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ»..... 18

Дан Ю.М.

МУЛЬТИМЕДІА В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ПЕДАГОГА-
МУЗИКАНТА: ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ..... 22

Козій О.М.

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ДИРИГЕНТСЬКО-
ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ..... 26

Купчик В.А.

ВОКАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПІСЛЯ ГОЛОСОВИХ ТРАВМ..... 31

Мазур Т.С.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ДОПОМОГА ОСОБИСТОСТІ
ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ..... 37

Макарчук Я.В.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ
ЦІННОСТЕЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ФАКУЛЬТЕТУ
МИСТЕЦТВ УДПУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ..... 41

Маркіна В.В.

НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ..... 46

Марченко М.І.

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ЯК СКЛАДОВОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА (НА ЗАНЯТТЯХ З ХОРОВОГО
ДИРИГУВАННЯ)..... 50

Нога А.С.

ЕТНОДИЗАЙН ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ІДЕНТИЧНОСТІ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ..... 56

Овсяник В.О.

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ОСВІТИ..... 60

Пасько М.П.

ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНЕ РІЗЬБЛЕННЯ ТРИБУНИ В
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОМУ СТИЛІ: СИМВОЛІКА ТА
ЕСТЕТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ..... 63

Рудан С.І.

СУЧАСНІ ПРАЦІ З ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ МУЗИЧНО-
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ БУКОВИНИ..... 67

Семенчук В.В.

ОСОБЛИВОСТІ РЕПЕРТУАРУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
ХОРУ «КОБЗАР» УДПУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ..... 71

Терешко І.Г.

ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХОРЕОГРАФІЇ..... 76

Торчинський В.В.

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ШЛЯГЕРА В
КОНТЕКСТІ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ..... 82

Шестірнін О.В.

ЕТНОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА
СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ХОРЕОГРАФІЇ..... 85

Shen Chenxinghao

FORMATION OF CHOREOGRAPHIC COMPETENCES STUDENTS
OF TEACHING COLLEGES IN CHINA..... 91

Zhang Chen

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF PUBLIC PERFORMANCE FOR
FUTURE MUSIC TEACHERS..... 97

Ou Dongzi

THE PHENOMENON OF THE FUTURE MUSIC TEACHER'S
PERSONALITY IN PROFESSIONAL TRAINING..... 102

Shang Huiguang

DANCE GAMES AT CHOREOGRAPHIC LESSONS FOR
CHILDREN OF PRIMARY SCHOOL AGE..... 105

Chen Jia

THE CONTENT COMPONENT OF TRADITIONAL CHINESE
DANCE..... 108

Zeng Peiyao

ESSENCE AND CONTENT OF VOCAL AND PEDAGOGICAL
ACTIVITY OF A FUTURE MUSIC TEACHER..... 113

Li Xiaoqing

THE FORMATION OF STUDENTS' HARMONIOUS PERSONALITY
IN THE PROCESS OF MUSIC EDUCATION..... 118

Chen Yuwei

ARTISTIC AND CREATIVE SELF-ACTUALISATION OF THE
FUTURE MUSIC TEACHER..... 126

Нога А.С.,
аспірант кафедри
мультимедійного дизайну,
Київського національного
університету технологій та дизайну

ЕТНОДИЗАЙН ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ

Етнодизайн є унікальним явищем, що поєднує традиційні етнічні мотиви із сучасними художніми та дизайнерськими практиками. У світі глобалізації, де національні особливості часто нівелюються, етнодизайн виступає важливим засобом збереження та популяризації культурної спадщини. Він сприяє формуванню національної ідентичності, оскільки через образи, символи та матеріали зберігає історичну пам'ять та етнокультурну самобутність.

Сучасне мистецтво дедалі частіше звертається до етнодизайну, використовуючи його як інструмент для створення оригінальних художніх концепцій. Як наголошують дослідники, етнодизайн стає не лише способом відображення національних традицій, а й потужним інструментом ідентифікації в умовах культурного розмаїття. Через символіку, орнаменти та кольорові рішення дизайнери можуть доносити ідею унікальності народу та підкреслювати його місце у світовій культурі.

Значення етнодизайну в сучасному мистецтві важко переоцінити, адже він не лише виконує естетичну функцію, але й слугує мостом між минулим і сучасністю. Його популяризація сприяє збереженню етнічної спадщини та її актуалізації у нових формах. У цій статті досліджується, як етнодизайн формує національну ідентичність, аналізується його роль у мистецьких практиках та перспективи розвитку в умовах глобалізації.

Етнодизайн як засіб формування національної ідентичності є предметом досліджень багатьох українських вчених, які розглядають його як інструмент збереження культурної

спадщини в умовах глобалізації. Зокрема, І. Бондаренко підкреслює, що етнодизайн є важливим чинником формування візуальної культури, адже він акумулює національні традиції через художні образи, орнаменти та техніки [1]. За її словами, це не лише засіб популяризації культурної спадщини, а й механізм збереження етнічної ідентичності в сучасному суспільстві.

Дослідниця Н. Стеценко акцентує увагу на важливості інтеграції етнічних мотивів у сучасне мистецтво та дизайн. Вона зазначає, що через етнодизайн можливо досягти гармонійного поєднання традиційних елементів із новітніми технологіями, що сприяє створенню оригінальних і функціональних рішень для інтер'єру, предметного дизайну та графіки [2].

У своїх працях О. Ткачук досліджує регіональні аспекти етнодизайну, підкреслюючи унікальність орнаментів та стилістики різних етнографічних зон України, таких як Гуцульщина, Полісся та Поділля. Вона вважає, що використання регіональних етнічних мотивів у дизайні підвищує інтерес до національної культури як серед локальної, так і серед міжнародної аудиторії [3].

Ю. Гриценко у своїй роботі акцентує увагу на використанні етнодизайну в культурній дипломатії. Автор стверджує, що мистецькі проєкти, побудовані на основі національних мотивів, формують позитивний образ країни на міжнародній арені. Особливо це стосується дизайну громадських просторів, таких як виставкові зали чи культурні центри, що інтегрують етнічні символи як маркери національної самобутності [4].

К. Лавренюк досліджує сучасні технології у відтворенні етнічних елементів дизайну. Науковець вважає, що використання цифрових платформ, 3D-моделювання та інших інноваційних засобів сприяє збереженню автентичності етнодизайну, водночас дозволяючи адаптувати його до потреб сучасного споживача [5].

Етнодизайн є важливим елементом збереження культурної спадщини, який передає традиційні етнічні мотиви, техніки та матеріали через сучасне мистецтво. Він допомагає створювати зв'язок між поколіннями, зберігаючи історичну пам'ять і етнічну самобутність. Елементи української культури, такі як вишивка, різьблення або кераміка, інтегруються у дизайн, зберігаючи їхнє

первинне символічне значення та актуальність у сучасних контекстах.

У сучасному мистецтві етнодизайн виступає не лише естетичним інструментом, але й засобом формування ідентичності. Етнічні мотиви активно використовуються в дизайні інтер'єру, моді, графіці, що дозволяє збагачувати простір візуально й змістовно. Наприклад, текстиль із традиційними орнаментами або меблі з елементами різьблення додають унікальності сучасним інтер'єрам, підкреслюючи зв'язок із національною культурою.

Регіональні аспекти етнодизайну дозволяють зберігати локальні культурні традиції. Використання орнаментів і мотивів, притаманних окремим етнографічним регіонам, збагачує дизайн унікальними елементами, які популяризують місцеву спадщину. Зокрема, гуцульська різьба, полтавська кераміка або подільські орнаменти знаходять своє відображення в сучасних арт-об'єктах і дизайнерських рішеннях.

Сучасні технології відкривають нові можливості для розвитку етнодизайну. Використання 3D-моделювання, лазерного гравірування чи цифрової графіки дозволяє відтворювати традиційні елементи у нових форматах. Це забезпечує адаптацію етнічних мотивів до сучасних потреб і популяризацію культури в умовах цифрової епохи. Такі технології дають змогу інтегрувати етнодизайн у меблі, світильники чи аксесуари, зберігаючи при цьому автентичність і функціональність.

Етнодизайн відіграє важливу роль у формуванні позитивного іміджу країни на міжнародній арені. Мистецькі проекти, що базуються на етнічних мотивах, сприяють популяризації культури через дизайн громадських просторів, готелів, ресторанів чи виставкових залів. Вони не лише додають естетичної привабливості просторам, але й демонструють унікальність національної спадщини широкій аудиторії.

Етнодизайн є потужним інструментом для збереження та передачі національної культури. Його використання в сучасному мистецтві сприяє актуалізації традицій, інтегрує етнічні елементи у світовий контекст, зберігаючи їхнє символічне значення. Це дозволяє не лише зберегти національну ідентичність, але й зробити її частиною глобального культурного простору.

Етнодизайн є універсальним засобом формування національної ідентичності, оскільки він поєднує традиційні елементи з сучасними дизайнерськими підходами. Використання етнічних орнаментів, символів і матеріалів не лише сприяє збереженню культурної спадщини, а й дозволяє інтегрувати її у сучасний мистецький простір. Це забезпечує глибший емоційний зв'язок із національною культурою, що є особливо важливим в умовах глобалізації, коли виникає потреба у підкресленні унікальності кожного народу.

Застосування етнічних мотивів у дизайні інтер'єру, моді чи графічному мистецтві дозволяє зробити національну спадщину актуальною для сучасного суспільства. Важливим аспектом є також здатність етнодизайну працювати як інструмент культурної дипломатії, демонструючи унікальність країни на міжнародній арені. Успішна адаптація традицій до сучасних реалій робить етнодизайн затребуваним і перспективним напрямом у мистецтві.

На нашу думку, подальший розвиток етнодизайну повинен ґрунтуватися на комплексному підході, який поєднує глибоке знання традицій із використанням новітніх технологій. Це дозволить зберегти автентичність етнічних елементів і водночас створювати інноваційні рішення, що відповідають потребам сучасного суспільства.

Отже, етнодизайн є ефективним інструментом формування національної ідентичності та популяризації культурної спадщини. Його значення полягає у здатності зберігати традиційні етнічні мотиви, інтегруючи їх у сучасне мистецтво та дизайн. Завдяки поєднанню автентичних елементів із новітніми технологіями, етнодизайн сприяє створенню унікальних естетичних рішень, які відповідають викликам сучасності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко І. В. Етнодизайн як візуальний код національної культури. Київ : Мистецтво, 2019. 174 с.
2. Стеценко Н. М. Інтеграція етнічних мотивів у сучасне мистецтво. Львів : Видавництво ЛНАМ, 2021. 140 с.

3. Ткачук О. П. Регіональні особливості етнодизайну: від традицій до інновацій. Чернівці : Рута, 2020. 162 с.

4. Лавренюк К. І. Інноваційні технології у відтворенні етнодизайну. Київ : Освіта України, 2022. 184 с.

5. Гриценко Ю. А. Культурна дипломатія через призму етнічного мистецтва. Харків : ХДАДМ, 2022. 155 с.

УДК 378.147:33

Овсяник В.О.,
аспірант кафедри
мистецтвознавства і мистецької освіти,
Київська державна академія
декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ НАУКОВО- ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ОСВІТИ

***Анотація.** У статті розглянуто питання формування готовності науково-педагогічних працівників до застосування економіки освіти. Визначено основні компоненти готовності: теоретичну обізнаність, практичні навички та мотиваційні установки. Проаналізовано чинники, які впливають на формування цієї готовності, зокрема освітнє середовище, інтеграцію економічних знань у педагогічну практику, використання сучасних інформаційних технологій та мотиваційних механізмів. Обґрунтовано шляхи підвищення готовності, серед яких: професійний розвиток, практико-орієнтовані підходи, використання цифрових інструментів та стимулювання педагогів. Запропоновані заходи спрямовані на підвищення ефективності освітньої діяльності та сприяють сталому розвитку закладів освіти.*

***Ключові слова:** економіка освіти, науково-педагогічні працівники, професійна готовність, управління ресурсами,*

МОЛОДЬ, ОСВІТА, НАУКА ТА МИСТЕЦТВО
YOUTH, EDUCATION, SCIENCE AND ART

Матеріали
Х Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Умань, 28-29 листопада 2024 р.)

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 12.12.2024 р. Формат 60х84/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 7,55
Тираж 100 прим. Замовлення № 544

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19, вул. Небесної Сотні ½
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2521 від 08.06.2006.
тел. (068) 854-66-19, (067) 104-64-88
vizavi-print.jimdo.com
e-mail: vizavi008@gmail.com
vizavi003@gmail.com